

Komitet Informatyki Polskiej Akademii Nauk, reprezentujący środowisko naukowe dyscypliny informatyka techniczna i telekomunikacja oraz informatyka, przedstawia niniejsze stanowisko w sprawie punktacji publikacji konferencyjnych w systemie ewaluacji działalności naukowej jednostek.

Komitet w ostatnich dniach z zaniepokojeniem obserwował dynamicznie rozwijającą się dyskusję medialną oraz pojawiające się propozycje dotyczące obniżenia rangi kluczowych międzynarodowych konferencji naukowych z zakresu informatyki w systemie ewaluacji jednostek naukowych, w szczególności poprzez zmniejszenie ich punktacji w kolejnej ewaluacji w przyszłych rozporządzeniach MNiSW. Mimo że ostatnie komunikaty wskazują na powrót do obecnie obowiązujących zasad, Komitet zdecydował się przedstawić niniejsze stanowisko oraz szerzej wyjaśnić znaczenie najważniejszych międzynarodowych konferencji naukowych dla rzetelnej oceny działalności badawczej w dyscyplinach informatyka techniczna i telekomunikacja oraz informatyka.

1. Specyfika publikowania w informatyce oraz rygor recenzyjny konferencji

W informatyce, rozumianej szeroko jako obszar badań naukowych i inżynierskich, międzynarodowe konferencje naukowe stanowią bardzo ważne i prestiżowe forum publikacji wyników badań. Wynika to z szybkiego tempa rozwoju informatyki oraz intensywnej interakcji z przemysłem i praktyką inżynierską, co wymaga równie szybkiego upowszechniania wyników badań.

Najbardziej prestiżowe konferencje naukowe klasy A* i A (wg. tzw. wykazu ICORE) charakteryzują się wysoce selektywnym i wieloetapowym procesem recenzyjnym, obejmującym anonimowe recenzje ekspertów, dyskusje komitetów programowych, dodatkowe rundy recenzji (wymagające precyzyjnych odpowiedzi i uzupełnień od autorów), oraz tzw. meta-recenzje opracowywane przez członków komitetu programowego. Wskaźniki akceptacji dla wiodących konferencji należą do najniższych w naukach ścisłych i technicznych i wynoszą często 15–25%, co świadczy o bardzo wysokiej konkurencyjności i jakości selekcji.

Przykładowe wskaźniki akceptacji dla czołowych międzynarodowych konferencji informatycznych:

NeurIPS (uczenie maszynowe): ok. 20–25%

ICML (uczenie maszynowe): ok. 20–25%

SIGCOMM (sieci komputerowe): ok. 15–20%

PLDI (języki programowania): ok. 15–20%

STOC/FOCS (teoria obliczeń): ok. 20–25%

W wielu pod-dyscyplinach informatyki artykuły publikowane w materiałach prestiżowych konferencji stanowią jeden z kluczowych mierników doskonałości naukowej, komplementarny wobec publikacji w czasopiśmie. Dla wielu wybitnych przedstawicieli międzynarodowego środowiska informatycznego to właśnie publikacje konferencyjne należą do ich najbardziej cytowanych prac.

2. Zgodność z międzynarodowymi standardami ewaluacji i symetria z czasopismami Q1/JCR

Dotychczasowa punktacja publikacji konferencyjnych jest spójna z międzynarodowymi systemami oceny jakości badań, w szczególności:

- klasyfikacją konferencji ICORE (A*, A, B, C) stosowaną globalnie jako ranking konferencji informatycznych,
- systemem ERA (Excellence in Research for Australia),
- politykami publikacyjnymi ACM (Association for Computing Machinery) oraz IEEE Computer Society, które traktują materiały konferencyjne (proceedings) jako pełnoprawne publikacje archiwalne,
- wskaźnikami cytowalności i wpływu w bazach Scopus, Web of Science oraz Google Scholar Metrics.

Wiodące uniwersytety (m.in. MIT, Stanford, ETH Zürich, University of Oxford, Tsinghua University) oceniają dorobek informatyczny wielu kandydatów do pracy właśnie w oparciu o publikacje na najlepszych konferencjach i w czasopismach na równych zasadach, przy czym w wielu obszarach priorytet mają publikacje konferencyjne. Najbardziej prestiżowe konferencje klasy A* i A są często uznawane za odpowiedniki czasopism z najwyższego kwartyla (Q1/JCR).

3. Dlaczego nie należy obniżać tej punktacji

Obniżenie punktacji publikacji konferencyjnych miałyby poważne skutki systemowe, w szczególności:

- a) systemową dyskryminację dyscypliny informatyka techniczna i telekomunikacja oraz informatyka względem dyscyplin, w których głównym nośnikiem publikacji są czasopisma,
- b) spadek międzynarodowej widoczności wyników polskich badań naukowych, wynikający ze zmniejszenia motywacji do publikowania artykułów w materiałach prestiżowych konferencji,
- c) obniżenie konkurencyjności polskich jednostek naukowych w rankingach międzynarodowych, w pozyskiwaniu ważnych międzynarodowych projektów, jak np. Horizon Europe oraz grantów ERC.
- d) wypaczenie systemu motywacyjnego dla młodych naukowców, dla których publikacje konferencyjne są kluczowym elementem budowania kariery i międzynarodowej pozycji naukowej.

4. Stanowisko Komitetu Informatyki PAN

Komitet Informatyki Polskiej Akademii Nauk jednoznacznie stoi na stanowisku, że najbardziej prestiżowe konferencje naukowe (klasy A* i A) pełnią w informatyce funkcję równoważną czasopismom Q1/JCR i nie powinny być deprecjonowane w systemie ewaluacji. System oceny działalności naukowej powinien respektować specyfikę przedmiotowych dyscyplin i ich międzynarodowe standardy, i nie powinien próbować narzucać kryteriów nieadekwatnych do

realiów praktyki badawczej, zwłaszcza w odniesieniu do uczestnictwa polskich badaczy w międzynarodowym środowisku naukowym.

Komitet Informatyki PAN uznaje za zasadne utrzymanie dotychczasowego systemu punktacji konferencji jako rozwiązania zgodnego z międzynarodowymi standardami oraz z interesem polskiej nauki i gospodarki opartej na wiedzy. Niezależnie od tego, **Komitet postuluje, aby system punktacji obowiązywał wyłącznie w odniesieniu do publikacji ukazujących się po jego ogłoszeniu, a nie był wprowadzany z mocą wsteczną.**

Równocześnie Komitet deklaruje gotowość do merytorycznej współpracy z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie dalszego doskonalenia systemu ewaluacji, w szczególności w obszarze informatyki, a także innych dynamicznie rozwijających się dyscyplin naukowych związanych z tzw. technologiami przełomowymi (ang. *disruptive technologies*), tak aby system ten był sprawiedliwy, transparentny oraz adekwatny do tempa rozwoju tych dyscyplin na świecie, sprzyjając jednocześnie utrzymaniu szerokiego i efektywnego udziału polskiej nauki w międzynarodowym życiu naukowym.

Stanowisko wyraża poglądy Komitetu Informatyki PAN i nie powinno być utożsamiane ze stanowiskiem Polskiej Akademii Nauk*.

*Formuła wymagana przez władze PAN.